

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Ladislava Derky a Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **T. X. T.**, zastoupeného Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem se sídlem Na Pankráci 820/45, Praha 4, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 7. 2015, čj. MV-159357-4/SO/sen-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2017, čj. 57 A 99/2015-62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 10. 2014 zamítlo Ministerstvo vnitra žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání. Správní orgán neprodloužil žalobci dlouhodobý pobyt z důvodu, že nesplnil podmínku zákonem požadované výše úhrnného měsíčního příjmu. Žalovaná rozhodnutím ze dne 27. 7. 2015 zamítla žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Plzni. Současně požádal, aby byl žalobě přiznán odkladný účinek. Tomuto návrhu krajský soud usnesením ze dne 23. 9. 2015 vyhověl. Následně žalobu rozsudkem ze dne 31. 3. 2017

zamítl jako nedůvodnou. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že odkázal na § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, ve znění účinném v době rozhodování o žádosti a na § 4 odst. 1 písm. c) bod 2 a § 4 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění účinném v době rozhodování žalované. Krajský soud z § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců dovodil, že se proti sobě vždy poměřují dvě cifry: úhrnný měsíční příjem proti součtu částek životního minima a nejvyšších normativních nákladů na bydlení, anebo úhrnný měsíční příjem proti součtu částek životního minima a částky skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení. Žalobce během správního řízení nepředložil žádný doklad o nákladech vynakládaných na bydlení (např. nákladech na elektřinu, plyn) a o tom, že v takovém případě bude správní orgán započítávat částku normativních nákladů na bydlení ve sloupci Praha [§ 2 písm. a) nařízení vlády č. 414/2010 Sb.], byl poučen (viz str. 2 výzvy k odstranění vad žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu z 20. 3. 2014). Správní orgány tedy ani neměly jinou možnost než vycházet z výše uvedené částky normativních nákladů a dovodit, že žalobcem doložené příjmy nepokryjí tyto náklady, přičtené k částkám životního minima.

[3] Soud v odůvodnění rozsudku dále uvedl, že zákon o pobytu cizinců a zákon o životním a existenčním minimu stanoví dvě podmínky, které musejí být naplněny, aby zletilá osoba byla společně posuzována se svými rodiči. Jedná se o společné užívání bytu a zároveň neexistenci jiných osob, nežli rodičů, s nimiž by zletilá osoba byla společně posuzována. Výkladem § 4 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o životním a existenčním minimu se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, čj. 4 Ads 162/2014-27, kde vycházel z rozsudku NSS ze dne 26. 6. 2008, čj. 3 Ads 74/2005-59. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu krajský soud nepřisvědčil námitce žalobce, že on a jeho rodinní příslušníci nejsou společně posuzovanými osobami, pokud obývají oddělené místnosti a samostatně hospodaří. Žalovaná vycházela z protokolu o výslechu žalobce, který dvakrát uvedl, že bydlí spolu s otcem, matkou, dvěma bratry a tetou.

[4] Správní orgány v souvislosti s posouzením přiměřenosti dopadu rozhodnutí vycházely z délky dosavadního pobytu žalobce na území České republiky, ze zjištění, že zde má žalobce oba rodiče a bratry a rovněž ze zjištění, že v zemi původu má manželku a dceru. Zohlednily, že pobytový status příbuzných žalobce na území ČR není odvislý od jeho vlastního pobytového oprávnění. V odůvodnění rozhodnutí prvostupňový správní orgán uvedl: „*Manželka a dcera žadatele žijí ve Vietnamské soc. republice a žadatel je každoročně navštěvuje, tudíž nemohlo dojít k zpřetrhání vazeb s domovským státem žadatele, ve kterém žije jeho manželka a dcera. Neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu žadateli bude sice částečným zásahem do soukromého života žadatele, neboť na území České republiky žijí jeho oba rodiče a jeho dva sourozenci, nebude však dle názoru správního orgánu nepřiměřeným důvodům pro neprodloužení dlouhodobého pobytu žadatele, kterým je skutečnost, že žadatel neprokázal, že má dostatek finančních prostředků k zajištění svého pobytu na území České republiky a to i s ohledem na skutečnost, že žadatel má velmi silné rodinné vazby na území domovského státu, kde jak již výše uvedeno žije jeho manželka a dcera. Své rodiče a sourozence pak může žadatel navštěvovat na základě krátkodobých víz, případně si může standardní cestou přes zastupitelský úřad podat společně se svojí manželkou a dcerou žádost o povolení k pobytu v České republice.*“ V doplnění odvolání, datovaném 20. 11. 2014, nesdělil žalobce, v čem jiném by mohl být spatřován zásah do jeho soukromého a

pokračování

rodinného života. Žádné jiné skutečnosti hodné zvláštního zřetele neuvedl ani při výslechu dne 20. 8. 2014. Krajský soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce není nepřiměřený.

[5] Krajský soud akceptoval závěr žalované, že ve výzvě k odstranění vad žádosti čj. OAM-88317-31/DP-2011 ze dne 13. 2. 2014 byl žalobce správním orgánem prvního stupně dostatečně srozumitelně a konkrétně informován o možnostech prokázání úhrnného měsíčního příjmu, a proto nebyl správní orgán prvního stupně povinen žalobce opětovně vyzývat. V uvedené výzvě byl žalobce řádně poučen, které osoby je možno považovat za společně posuzované i jakým způsobem se odvozuje výše nutného měsíčního příjmu.

[6] K námitce žalobce, že již jednou bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovanou zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání, tudíž správní orgány obou stupňů již nebyly oprávněny vydat negativní rozhodnutí, krajský soud uvedl, že § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu nelze vykládat tak, že po úspěchu žadatele s jeho odvoláním již nemůže být v uvedené věci rozhodnuto správním orgánem v jeho neprospěch. V projednávané věci bylo první rozhodnutí zrušeno pro rozpor s § 3 správního řádu. Správní orgán vycházel pouze ze sdělení zachyceného v úředním záznamu o pobytové kontrole, ačkoliv byl obsah tohoto sdělení později zpochybněn žalobcem při jeho výslechu. Tuto vadu řízení správní orgán prvního stupně zhojil. Druhým rozhodnutím byla žádost žalobce zamítnuta pro nesplnění podmínky dosažení výše úhrnného měsíčního příjmu.

[7] Krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

II. Kasační stížnost žalobce, vyjádření žalovaného a rozhodnutí o odkladném účinku

[8] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížností, se kterou spojil návrh na přiznání odkladného účinku. Stížnost odůvodnil tím, že správní orgány provedly výpočet nekorespondující se skutečným stavem věci. Bytová jednotka je ve vlastnictví otce stěžovatele, tudíž stěžovatel a celá rodina vynakládají na své bydlení pouze částku za poskytování služeb. Rodina tak nevynakládá částku 15 744 Kč, tj. částku normativních nákladů na bydlení, kterou nesprávně a v rozporu se skutečným stavem započetl správní orgán. Doložená výše finančních prostředků byla dle stěžovatele zcela dostačující. Podle žalované minimální výše, kterou měl splňovat úhrnný měsíční příjem stěžovatele, měla dosahovat částky 29 024 Kč (15 744 Kč částka normativních nákladů na bydlení čtyř a více osob podle § 26 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře a 13 280 Kč součet částek životního minima účastníka řízení a společně posuzovaných osob podle § 3 odst. 2 a 3 zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu). Skutečně dosažená částka vypočtená z předloženého platebního výměru na daň z příjmů fyzických osob za rok 2013 po odečtení záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2013 vydělená dvanácti měsíci činila 24 132 Kč. Tento výpočet neodpovídá skutečnosti, neboť bytová jednotka č. 1 na adrese P. 1174/1, Ch., kde stěžovatel bydlí, je ve vlastnictví

jeho otce pana T. X. T. V této bytové jednotce žije i jeho matka a otec. Celá rodina vynakládá na své bydlení pouze částku za poskytování služeb – elektřina, voda, plyn. Otec stěžovatele po stěžovateli jako svém synovi pochopitelně nájemné nevyžaduje, to ostatně potvrdil správnímu orgánu při výslechu dne 20. 8. 2014.

[9] Stěžovatelem doložená výše finančních prostředků k pobytu na území 25 624 Kč měsíčně je vyhovující v souladu s ustanovením § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. a odpovídá částce 13 280 Kč jako součtu částek životního minima účastníka řízení a společně posuzovaných osob podle § 3 odst. 2 a 3 zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu. Správní orgán započetl nesprávně částku 15 744 Kč jako částku normativních nákladů na bydlení čtyř a více osob podle § 26 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, pokud má otec, matka a žalobce zajištěné ubytování v domě ve vlastnictví otce. Rodina tak prostředky ve výši 15 744 Kč na své bydlení nevynakládá a skutečně vynakládanými prostředky na bydlení celé rodiny jsou výhradně poplatky za poskytování služeb.

[10] Stěžovatel dále uvedl, že žalovaná nevyhodnotila, jaké dopady má její rozhodnutí na rodinný život stěžovatele, který má v České republice rodinné zázemí. Od roku 2006 žije se svými rodiči a dvěma bratry v České republice. Je podnikatelem, nemá žádné nedoplatky u OSSZ a VZP, plynně ovládá český jazyk.

[11] Žalovaná ohledně stížnosti plně odkázala na své rozhodnutí z 27. 7. 2015 a na odůvodnění napadeného rozsudku z 31. 3. 2017.

[12] Usnesením čj. 10 Azs 117/2017-42 ze dne 4. 5. 2017 Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s. Následně NSS přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

[14] NSS nejdříve posoudil otázku aplikace § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. ve znění účinném v době rozhodnutí žalované, tj. ke dni 27. 7. 2015 [**III. A.**, námitka podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Dále se zabýval ve smyslu § 174a uvedeného zákona dopady rozhodnutí žalované do osobní sféry stěžovatele, tj. zejména na jeho rodinné vztahy, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území České republiky [**III. B., námitka** podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

III. A. Posouzení nákladů na bydlení

pokračování

[15] Podle § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. (zákon o pobytu cizinců): *K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je cizinec povinen předložit doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim[9d)] cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem[9e)] nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob; společně posuzovanými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí osoby uvedené v § 4 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 a 3 zákona o životním a existenčním minimu; za příjem se považuje příjem započitatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídavku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije.* Poznámka 9d) odkazuje na § 2 a 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu a poznámka 9e) na § 26 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

[16] NSS dodává, že citované ustanovení se podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců vztahuje obdobně na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. NSS se plně ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle kterého byl stěžovatel dle § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců povinen předložit doklady, kterými by prokázal, že součet jeho úhrnného měsíčního příjmu s úhrnným měsíčním příjmem společně s ním posuzovaných osob (těmito osobami jsou dle § 4 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb. oba rodiče stěžovatele, oba jeho bratři a jeho teta) se součtem nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených v § 26 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. nebude nižší, než součet částek životního minima žalobce a životního minima s ním posuzovaných osob.

[17] Jak správně uvedl krajský soud, žalobce byl v řízení vedeném u Ministerstva vnitra poučen ve výzvě z 13. 2. 2014, které doklady má předložit (doklady o příjmu svém, tak i o příjmech společně posuzovaných osob). Byl informován, které osoby jsou těmito společně posuzovanými osobami a doklady o skutečně vynaložených nákladech na bydlení, a dále o tom, že pokud tyto doklady nepředloží, bude nutný měsíční příjem odvozen ze součtu částek životního minima cizince a společně posuzovaných osob dle § 3 zákona č. 110/2006 Sb.; u nákladů na bydlení se bude vycházet z normativních nákladů na bydlení dle počtu osob, a to nákladů stanovených v nařízení vlády č. 414/2010 Sb., tj. částek uvedených v tabulce v § 2 písm. a) ve sloupci „Praha“. Uvedenou výzvou splnil správní orgán svou poučovací povinnost stanovenou v § 4 odst. 2 správního řádu. Žalobce po obdržení uvedené výzvy předložil pouze doklady ke svému příjmu, proto správní orgán musel považovat za úhrnný příjem pouze příjem žalobce a stanovit výši normativních nákladů na bydlení dle § 26 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. ve znění příslušného nařízení vlády.

[18] Stěžovatel namítl, že krajský soud měl vzít v úvahu místo nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení jeho skutečné náklady na bydlení (jež jsou podle jeho tvrzení výrazně nižší, než normativní náklady vypočtené dle § 26 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. ve znění příslušného vládního nařízení vzhledem k tomu, že svému otci

neplatí nájemné). NSS k tomuto tvrzení uvádí, že žalobce tuto námitku nevznesl v řízení u správního orgánu prvního stupně, nýbrž poprvé tak učinil až v žalobě podané proti rozhodnutí žalované (žalobce ve svém účastnickém výslechu dne 20. 8. 2014 se nijak nevyjádřil k otázce skutečných nákladů na bydlení, v tomto směru neodpovídá skutečnosti tvrzení stěžovatele, že již tehdy informoval správní orgán o tom, že otec stěžovatele nepožaduje po svém synovi nájemné). S ohledem na zákaz novot stanovený v § 82 odst. 4 správního řádu v řízení o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a v návaznosti na § 75 odst. 1 s. ř. s. stanovující meze soudního přezkumu nemohl krajský soud k tomuto novému tvrzení přihlédnout a totéž platí i pro NSS. Kromě toho ani v řízeních u správních orgánů ani v řízeních před soudy stěžovatel nekonkretizoval skutečnou výši nákladů na bydlení a neosvědčil ji.

[19] NSS z uvedených důvodů posoudil námitky stěžovatele týkající se nesprávného zohlednění výše nákladů na bydlení jako nedůvodné.

III. B. Dopady rozhodnutí do osobní sféry stěžovatele

[20] Podle § 174a zákona č. 326/1999 Sb. ve znění účinném v době rozhodování žalované *[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

[21] NSS se ztotožnil se závěrem krajského soudu, opírajícím se o podrobné odůvodnění téhož závěru správních orgánů, že dopad rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života žalobce není nepřiměřený. Stěžovatel sice má v České republice rodiče, dva bratry a tetu, nicméně nelze opomenout okolnost, že jeho manželka s dcerou narozenou v roce 2012 žijí ve Vietnamu. Je proto správný závěr, že nejužší rodinnou vazbu má stěžovatel navázánu na svůj domovský stát, nikoliv na Českou republiku. Nelze proto učinit závěr, že i přes nesplnění podmínky dosažení výše úhrnného měsíčního příjmu dle § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. by bylo s ohledem na dopad do rodinných vztahů stěžovatele namístě prodloužit povolení pro jeho dlouhodobý pobyt v České republice.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[22] Není naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) pro nesprávné posouzení právní otázky ani dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v zjištěném skutkovém stavu, který by neměl oporu ve spisech. NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná byla v řízení úspěšná, neprokázala však vznik nákladů nad rámec její běžné úřední činnosti. NSS proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu uvedených nákladů.

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. února 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu